

Betænkning afgivet af Retsudvalget [den 28. maj 2020]

Udkast
til
Betænkning
over

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven

(Styrkelse af politiets muligheder for efterforskning af kriminalitet på internettet)

[af justitsministeren (Nick Hækkerup)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 6 ændringsforslag til lovforslaget. Justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1, 4 og 5 og Socialtisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2, 3 og 6.

2. Indstillinger

◇

Liberal Alliance, Alternativet og Sambandsflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

<Parti/partier>

◇

<Parti/partier>

◇

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af justitsministeren, tiltrådt af ◇:

1) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 754 a, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »§ 235, stk. 1 eller 2, «: » § 279, jf. § 285, § 279 a, jf. § 285, § 281, jf. § 285, § 290 a, stk. 1, [Udvidet adgang til brug af agenter i sager om overtrædelse af straffelovens bestemmelser om bedrageri, databedrageri, afpresning og hvidvask]

Af et mindretal (SF), tiltrådt af ◇:

2) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 754 a, stk. 1, nr. 3, ændres »§ 235, stk. 1 eller 2, eller § 290, stk. 1 « til: »§ 152, § 155, § 235, stk. 1 eller 2, § 290, stk. 1, eller § 299, stk. 2« [Udvidet adgang til brug af agenter i sager om overtrædelse af straffelovens bestemmelser om tavspiligt i offentlig tjeneste, tjenestemisbrug i offentlig tjeneste og bestikkelse i den private sektor]

3) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 754 a, stk. 1, nr. 3, ændres »eller af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer« til: », af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller af miljølovgivningen« [Udvidet adgang til brug af agenter i sager om overtrædelse af miljølovgivningen]

Af justitsministeren, tiltrådt af ◇:

4) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 792 a, stk. 2, nr. 1, ændres »stk. 4« til: »stk. 5«.
Nr. 5-7 bliver herefter nr. 6-8.«
[Lovteknisk korrektion]

Til § 2

5) § 2 affattes således:

»§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2020, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 01, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.«

[Udskydelse af lovens ikrafttræden]

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af \diamond:

Ny paragraf

6) Efter § 2 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Justitsministeren fremsætter senest i Folketingsåret 2022-23 forslag til revision af denne lov.«

[Indsættelse af bestemmelse om revision af loven]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Den foreslåede ændring indebærer, at politiet får mulighed for at anvende agenter som led i efterforskningen af overtrædelser af straffelovens bestemmelser om bedrageri (§ 279), databedrageri (§ 279 a), afpresning (§ 281) og hvidvask (§ 290 a), når disse overtrædelser begås ved brug af internettet. Fælles for bestemmelserne i §§ 279-281 er, at de er efter straffelovens § 285 straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Straffen kan dog stige til fængsel indtil hhv. 6 år (§ 281) eller 8 år (§§ 279-280), hvis forbrydelsen er af særlig grov beskaffenhed, herunder på grund af udførelsesmetoden, den opnåede eller tilsigtede vinding eller når et større antal forbrydelser er begået mv.

Efter straffelovens § 290 a, stk. 1, straffes hvidvask med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Straffen kan dog stige til fængsel indtil 8 år, hvis hvidvasken er af særlig grov beskaffenhed, herunder på grund af forbrydelsens professionelle karakter eller som følge af den opnåede eller tilsigtede vinding eller når et større antal forbrydelser er begået mv.

Den foreslåede ændring omfatter således alene tilfælde af bedrageri, databedrageri og afpresning, hvor straffen skal fastsættes i medfør af straffelovens § 285, og hvidvask omfattet af straffelovens § 290 a, stk. 1. Hvis overtrædelserne er af særlig grov beskaffenhed, og straffen derfor skal fastsættes i medfør af straffelovens § 286, stk. 1 eller 2, eller § 290 a, stk. 2, vil den foreslåede ændring ikke finde anvendelse, idet sådanne overtrædelser allerede vil være omfattet af de gældende regler om agentvirksomhed.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring indebærer, at politiet får mulighed for at anvende agenter som led i efterforskningen af overtrædelser af straffelovens bestemmelser om overtrædelse af tavshedspligt i offentlig tjeneste (§ 152), tjenestemisbrug i offentlig tjeneste (§ 155) og bestikkelse i den private sektor (§ 299, stk. 2), når disse overtrædelser begås ved brug af internettet.

Til nr. 3

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at politiet får mulighed for at anvende agenter som led i efterforskningen af overtrædelser af miljølovgivningen, når disse overtrædelser begås ved brug af internettet.

»Miljølovgivningen« forstås på samme måde som i straffelovens § 196, og omfatter således i denne sammenhæng love om beskyttelse af det ydre miljø mod forurening. Begrebet omfatter således f.eks. miljøbeskyttelsesloven, lov om kemiske stoffer og produkter, lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om miljø og genteknologi samt en eventuel kommende lovgivning om jordforurening. Derimod omfatter begrebet ikke love, der regulerer andre miljømæssige interesser som f.eks. skovloven, naturbeskyttelsesloven og bygningskulturlovgivningen. Heller ikke arbejdsmiljølovgivningen omfattes af den bestemmelse. Efter straffelovens § 196, stk. 1, straffes med fængsel indtil 6 år den, der under skærpende omstændigheder i strid med miljølovgivningen forurener luft, vand, jord eller undergrund med den følge, at der sker betydelig skade på miljøet eller fremkaldes nærliggende fare derfor, eller opbevarer eller bortskaffer affald eller lignende stoffer med den følge, at der sker betydelig skade på miljøet eller fremkaldes nærliggende fare derfor.

Efter straffelovens § 196, stk. 2, straffes på samme måde den, der i strid med miljølovgivningen forurener luft, vand, jord eller undergrund eller opbevarer eller bortskaffer affald eller lignende stoffer, når der er tale om overtrædelser af mere systematisk karakter. Med henvisningen til miljølovgivningen i den foreslåede ændring af retsplejelovens § 754 a, stk. 1, nr. 3, sigtes der således alene til tilfælde, som ikke er omfattet af den skærpede strafferamme i straffelovens § 196, stk. 1 og 2, idet sådanne overtrædelser allerede vil være omfattet af de gældende regler om agentvirksomhed.

Til nr. 4

Det følger af retsplejelovens § 792 a, stk. 2, nr. 1, at legeomundersøgelse af en sigtet kun må foretages, såfremt der er begrundet mistanke om, at den pågældende har gjort sig skyldig i en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, eller i en overtrædelse af straffelovens § 124, stk. 4, eller § 29, 1. led.

Ved lov nr. 466 af 29. april 2019 om ændring af straffeloven (Skærpelse af strafniveauet for flugt og medvirken til flugt fra lukkede fængsler og arresthuse samt undersøgelse af arrestanter m.v. i forbindelse med transporter) blev der indsat et nyt stk. 3 i straffelovens § 124. Som følge heraf blev § 124, stk. 4, til § 124, stk. 5.

Det følger af straffelovens § 124, stk. 5, at den, der i et arresthus eller lukket fængsel som anholdt, fængslet eller forvaringsanbragt uretmæssigt besidder en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Bestemmelsen fastsætter endvidere, at besøgende og andre personer, som uretmæssigt medtager en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr i et arresthus eller lukket fængsel, straffes på samme måde. Endeligt fastsætter bestemmelsen, at en varetægtsarrestant, der som frihedsberøvet i institution m.v. uden for kriminal-

forsorgen uretmæssigt besidder en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr, tilsvarende straffes.

Ved en fejl blev der ikke samtidig foretaget en konsekvensændring af henvisningen til § 124 i retsplejelovens § 792 a, stk. 2, nr. 1. Der skal rettelig henvises til straffelovens § 124, stk. 5.

Justitsministeriet er i færd med at afdække eventuelle hjemmelmæssige konsekvenser af den fejlagtige henvisning.

Formålet med ændringsforslaget er at foretage en konsekvensændring i retsplejelovens § 792 a, stk. 2, nr. 1, som følge af lov nr. 466 af 29. april 2019 om ændring af straffeloven, således at bestemmelsen henviser til straffelovens § 124, stk. 5.

Til nr. 5

Ændringsforslagets stk. 1 indebærer, at ikrafttrædelsesdatoen udskydes fra den 1. maj 2020 til den 1. juli 2020, hvilket skyldes, at Folketingets 2. og 3. behandling af lovforslaget blev udskudt som følge af covid-19-situationen.

Det foreslås i stk. 2, at § 1, nr. 5, træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende. Formålet med ændringen af retsplejelovens § 792 a, stk. 2, nr. 1, er at genoprette en klar hjemmel til at foretage legemsundersøgelse i sager omfattet af straffelovens § 124, stk. 5. Det foreslås derfor, at bestemmelsen træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Til nr. 6

Med ændringsforslaget foreslås det, at der senest i Folketingsåret 2022-23 foretages en revision af lovens anvendelse. Justitsministeren skal forinden oversende en redegørelse

med en evaluering af lovens anvendelse til Folketingets Retsudvalg.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 5. februar 2020 og var til 1. behandling den 25. februar 2020. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <antal> møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 11. december 2019 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 136. Den 4. februar 2020 sendte justitsministeren høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt <6> bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 11 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Flemming Møller Mortensen (S) Jeppe Bruus (S) Julie Skovsby (S) Kasper Roug (S) Rasmus Stoklund (S)

Lars Aslan Rasmussen (S) Kristian Hegaard (RV) nfm. Nils Sjøberg (RV) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Theresa Berg Andersen (SF) Rosa Lund (EL) Søren Søndergaard (EL) Sikandar Siddique (UFG) Aaja Chemnitz Larsen (IA)

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU) Sjúróur Skaale (JF) Preben Bang Henriksen (V) fmd. Jan E. Jørgensen (V) Britt Bager (V)

Inger Støjberg (V) Morten Dahlin (V) Michael Aastrup Jensen (V) Karsten Lauritzen (V) Peter Skaarup (DF)

Pernille Bendixen (DF) Karina Adsbøl (DF) Naser Khader (KF) Mai Mercado (KF) Pernille Vermund (NB)

Liberal Alliance, Alternativet og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	48	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	4
Nye Borgerlige (NB)	4		